

ต้นไม้ทรงปลูก

นนทรี

ทรงปลูกโดย

ชื่อวิทยาศาสตร์

ชื่อพ้อง

ทรงปลูกเมื่อวันที่

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

Peltophorum pterocarpum (DC.) Backer ex K. Heyne

1. *Peltophorum ferrugineum* Benth.,
2. *Peltophorum inerme* (Roxb.) Naves ex Villar,
3. *Peltophorum roxburghii* (G.Don) Degener, 2.4 *Poinciana roxburghii* G.Don, *Inga pterocarpa* DC.

20 ธันวาคม พ.ศ. 2523

สถานที่ปลูก	บริเวณทางเข้าด้านหน้าศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ท้องที่ หมู่ที่ 6 ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม พิกัด UYM (WGS 84) E 99 องศา 58 ลิปดา 25.4 ฟลิปดา N 14 องศา 1 ลิปดา 44.3 ฟลิปดา
ความเป็นมา	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงปลูกไว้เมื่อคราวเสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิด ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2523 ประวัติความเป็นมาของต้นนนทรี ในปี พ.ศ. 2506 ทางสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จะได้กราบบังคมทูลเชิญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินมาทรงปลูกต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย ในวันศุกร์ที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2506 จึงได้ประชุมปรึกษาหารือกันในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2506 และมีมติให้ อาจารย์อภัยเชิฐ ชมภูไพบร์ หัวหน้าภาควิชาพืชศาสตร์ อาจารย์ปวิณ ปุณศรี อาจารย์แสงธรรม คมกฤส และอาจารย์เจือ สุทธิวินิช เป็นอนุกรรมการพิจารณาหาต้นไม้สัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มาเสนอต่อมาในการประชุมของสมาคม เมื่อวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2506 คณะอนุกรรมการได้นำเสนอต้นไม้ จำนวน 4 ชนิด คือ นนนทรี ทองกวาว ราชพฤกษ์ (คูณ) และพิกุล และที่ประชุมได้ตกลงเลือกเอาต้นนนทรี เพราะเป็นไม้ยืนต้น มีอายุยืน มีใบสีเขียวแก่ อันหมายถึงสีเขียวขจีของเกษตร มีใบสีเหลืองทอง และดอกสีเหลือง อันหมายถึงสีเหลืองของคณะเกษตร อันปรากฏอยู่ในคำกราบบังคมทูลของคุณหลวงอิงศรีกสิการ (นายอินทร์ จันทรสถิตย์) ในฐานะอธิการบดี มีใจความสรุปดังนี้คือ "ต้นนนทรี เป็นไม้ยืนต้น มีอายุยืนยาวนาน มีใบเขียวตลอดทั้งปี ลักษณะใบเป็นผอคล้ายใบกระถิน ดอกสีเหลืองประปรายด้วยสีขาว ช่อดอกเป็นพวงระย้า ฝักไม่ยอมทิ้งต้น ทนทานในทุกสภาพอากาศของเมืองไทย สมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงได้เลือกให้เป็นต้นไม้ที่เป็นสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อแสดงว่า นิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นั้น มีใจผูกพันอยู่กับมหาวิทยาลัยตลอดเวลา และสามารถจะทำงานประกอบอาชีพได้ทั่วทุกหนทุกแห่ง ทั้งในไร่นา ป่าเขา ทั่วทั้งประเทศไทย"
	การเจริญเติบโตจนถึงปัจจุบัน เส้นรอบวงของต้นไม้ที่มีความสูง 1.30 ม. จากพื้นดิน 215 ซม. ความสูง 22.4 ม.

รายละเอียดพันธุ์ไม้ตามแบบการเก็บข้อมูลพันธุ์ไม้ของศูนย์ปฏิบัติการวิจัยฯ

ชื่ออื่นๆ :	กระถินป่า กระถินแดง (ตราด) สารเงิน (แม่ฮ่องสอน)
ชื่อสามัญ :	Copper pod , Yellow flame
ชื่อวิทยาศาสตร์ :	<i>Peltophorum pterocarpum</i> (DC.) Backer ex K. Heyne
ชื่อพ้อง :	1. <i>Peltophorum ferrugineum</i> Benth., 2. <i>Peltophorum inerme</i> (Roxb.) Naves ex Villar, 3. <i>Peltophorum roxburghii</i> (G.Don) Degener, 2.4 <i>Poinciana roxburghii</i> G.Don, <i>Inga pterocarpa</i> DC.
วงศ์ :	LEGUMINOSAE - CAESALPINIOIDEAE
ถิ่นกำเนิด :	อินเดีย แถบตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศไทยพบทั่วไป
ลักษณะทั่วไป :	เป็นไม้ต้น ขนาดกลางกิ่งผลัดใบ สูง 8 - 25 ม. เปลือกสีเทาอ่อนข้างเรียบหรือแตกเป็นสะเก็ดเล็กๆ กิ่งหรือก้านอ่อน จะมีสีขนสีน้ำตาลแดง เรือนยอดรูปกลม ใบประกอบรูปขนนก

2 ชั้น เรียงเวียนสลับใบย่อยออกตรงข้ามกันเป็นคู่ แผ่นใบย่อยรูปขอบขนานกว้างประมาณ 0.5-0.7 ซม. ยาว 1.2-1.8 ซม. ปลายใบมนหรือเว้าตื้นๆ โคนใบมนและเบี้ยว ดอกสีเหลือง ออกเป็นช่อแยกแขนงที่ปลายกิ่ง ช่อดอกตั้งขนาดใหญ่ตามง่ามใบและปลายกิ่ง ผลเป็นฝักแบนรูปรี โคนและปลายสอบแหลม กว้างประมาณ 2 ซม. ยาว 5-12 ซม. มีเมล็ด 1-4 เมล็ด เมล็ดเรียงตามยาวของฝัก

ฤดูกาลออกดอกติดผล : เดือนมีนาคม - มิถุนายน

การขยายพันธุ์ : โดยการเพาะเมล็ด

วิธีปฏิบัติต่อเมล็ดและการเพาะเมล็ด

1. แช่น้ำร้อนอุณหภูมิ 70-80 องศาเซลเซียส แล้วทิ้งไว้ให้เย็นเป็นเวลา 16 ชั่วโมง
2. เพาะลงในแปลงเพาะแบบหว่านกระจัดกระจาย หรือเพาะโดยโรยเมล็ดเป็นแถว

ข้อสังเกตและผลการทดลอง

1. เริ่มงอกภายใน 15 วัน
2. ขนาดของกล้าย้ายชำสูงประมาณ 1 นิ้วครึ่ง อายุประมาณ 20-30 วัน
3. ขนาดของต้นกล้าที่เหมาะสมในการย้ายปลูกควรสูงประมาณ 30 ซม. อายุ 4 เดือน

ข้อดีของพันธุ์ไม้ :

นนทรีเป็นต้นไม้ที่ค่อนข้างโตเร็ว ปลูกง่าย แข็งแรง ทนทานและทนแล้ง เหมาะสำหรับปลูกประดับอาคารสถานที่ หรือสองข้างถนนหนทาง ให้ร่มเงาและป้องกันลมได้ดี รูปทรงและดอกงดงาม ใช้เป็นร่มเงาในสวนกาแฟได้ดีมาก เพราะเป็นต้นไม้ตระกูลถั่ว ช่วยบำรุงดินให้อุดมสมบูรณ์ขึ้นด้วย เมื่อใบร่วงจะไม่ทำให้พื้นที่สกปรกเนื่องจากมีใบขนาดเล็ก

ข้อแนะนำ :

เป็นพันธุ์ไม้ที่มีการเจริญเติบโตเร็ว ขึ้นได้ดีในดินทั่วไป ต้องการความชื้นปานกลาง ต้องการแสงแดดตลอดวัน การปลูกในพื้นที่ต้องคำนึงถึงระยะห่างระหว่างต้นให้เหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการดูแลรักษาภายหลังการปลูกและผลกระทบกับพันธุ์ไม้ชนิดอื่นที่อยู่ใกล้เคียง นนนทรี เป็นพันธุ์ไม้ที่มีกิ่งเปราะหักได้ง่าย ไม่ทนทานต่อแรงลม ดังนั้นจึงไม่ควรปลูกไว้ใกล้ชิดอาคารบ้านเรือนหรือบริเวณลานจอดรถยนต์ เพราะอาจจะได้รับอันตรายจากกิ่งที่หักโค่นได้ง่าย เพื่อป้องกันอันตรายจากกิ่งก้านควรตัดแต่งกิ่งหรือทรงพุ่มปีละ 1 ครั้ง เพื่อลดขนาดและน้ำหนักของกิ่ง

ข้อมูลอื่นๆ :

เนื้อไม้ใช้ทำสิ่งก่อสร้าง เครื่องเรือน เปลือกมีรสฝาด รับประทานเป็นยาแก้ลมเสมหะ แก้โรคท้องร่วง เป็นยาขับลม เปลือกให้สีน้ำตาลอมเหลืองใช้ย้อมผ้าบาติก

หมายเหตุ:

การใช้งานด้านภูมิทัศน์ (Landscape Used) ทรงพุ่มสวย ดอกสวยมีสีส้ม กลิ่นหอมอ่อนๆ ทนแล้ง นิยมปลูกในพื้นที่กว้าง ริมถนน ทางเดิน ที่จอดรถ สวนสาธารณะ รีสอร์ท ริมทะเล

เอกสารอ้างอิง :

1. พฤษกานท์ PLANT MATERIALS IN THAILAND (หน้า 193) เอี่ยมพร วิสมหมาย ทยา เจนจิตติกุล
2. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (หน้า 560)
3. http://www.dnp.go.th/EPAC/province_plant/non.htm
4. <http://agkc.lib.ku.ac.th/plantwebsite/webpage/Trees/นนทรี.html>
5. <http://www.sptn.dss.go.th/otopinfor/index.php/en/2014-10-09-08-12-02/color-from-plants/20-peltophorum-pterocarpum>
6. http://www.rspg.org/palace/chitralada/cld6-2_025.htm
7. <http://botanykuszone1.weebly.com/36093609360736193637.html>

รวบรวมโดย :

นพพล เกตุประสาท โทร. 087-1665251

หน่วยอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พืชพรรณ ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง

คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จ.นครปฐม